

Metronet*

Metronet telekomunikacije d.d.
Ulica grada Vukovara 269d
HR - 10000 Zagreb
T + 385 1 6327 000
F + 385 1 6327 011
E info@metronet.hr

**HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
10110 ZAGREB**

U Zagrebu, 16. rujna 2013. godine

Komentari i prijedlozi Metronet telekomunikacija d.d. na javnu raspravu o prijedlogu cijena usluga međupovezivanja u nepokretnoj mreži

Poštovani,

Metronet telekomunikacije d.d. za telekomunikacijske usluge (dalje u tekstu: Metronet) ovim putem dostavlja komentare i prijedloge na *Javnu raspravu o prijedlogu cijena usluga međupovezivanja u nepokretnoj mreži*, objavljenu na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM).

Prijedlogom Odluke određuju se cijene usluga međupovezivanja u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži koje su određene na temelju troškovnog modela "odozdo prema gore" i to:

- a) cijene završavanja (terminacije) poziva u javnu nepokretnu komunikacijsku mrežu operatora Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) i ostalih operatora javnih nepokretnih komunikacijskih mreža koji su određeni operatorima sa značajnom tržišnom snagom na tržištu završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu nepokretnu komunikacijsku mrežu
- b) cijene započinjanja (originacije) poziva u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži HT-a
- c) naknade koje HT naplaćuje ostalim operatorima za pozive na brojeve hitnih služba te za pristup uslugama s posebnom tarifom i pristup uslugama besplatnog poziva u mrežama ostalih operatora

Uvodno ističemo osnovne komentare i prijedloge Metroneta:

- 1. Tražimo hitnu primjenu troškovno orijentiranih cijena terminacije poziva u mrežu HT-a prema pure BU-LRIC metodi**
- 2. Tražimo asimetriju cijena terminacije poziva u mreže ostalih SMP operatora u odnosu na cijenu koja je određena HT-u, uz glide path do 1. siječnja 2016. godine**
- 3. Tražimo da HAKOM objavi izračun troškovno orijentiranih cijena originacije za 2013. i 2014. godinu prema LRAIC+ modelu te da odredi njihovu trenutnu primjenu**

Poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d.
IBAN HR3223400091110181822
OIB: 23269006802; MB: 1942425
Nadzorni odbor: B. Škegro - predsjednik,
P. Barišić, T. Matić, B. Škerlev, V. Terzić
Uprava: Ž. Lukač - predsjednik,
S. Katinić, D. Rukavina, Z. Vrdoljak
Registarski sud: Trgovački sud u Zagrebu
MBS: 080523351
Temeljni kapital: 75.062.800,00 kuna,
uplaćen u cijelosti
Ukupan broj dionica: 750.628
Nominalni iznos jedne dionice: 100,00 kuna

a) Cijena završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu nepokretnu komunikacijsku mrežu

Točkom I., II. i III. prijedloga Odluke operatorima sa značajnom tržišnom snagom (dalje u tekstu: SMP operatori) na tržištu završavanja (terminacije) poziva u određenu javnu nepokretnu komunikacijsku mrežu (dalje u tekstu: Tržište 3) kojima je u postupku analize Tržišta 3 određena regulatorna obveza nadzora cijena, određuje se cijena usluge završavanja (dalje u tekstu: cijena terminacije ili FTR) poziva u vlastitu javnu nepokretnu mrežu na temelju troškovnog modela "odozdo prema gore" primjenjujući LRIC pure pristup (dalje u tekstu: BU-LRIC pure) kako slijedi:

Cijene usluge završavanja (terminacije) poziva u mreži HT-a

Razina		01.01.-30.06.2014. (kn/min)	01.07.-31.12.2014. (kn/min)	01.01.2015. (kn/min)
Lokalna	peak	0,0267	0,0163	0,0060
	off-peak	0,0133	0,0082	0,0030
Regionalna	peak	0,0387	0,0223	0,0060
	off-peak	0,0193	0,0112	0,0030
Nacionalna	peak	0,0733	0,0397	0,0060
	off-peak	0,0367	0,0198	0,0030

Cijene usluge završavanja (terminacije) poziva u mrežama alternativnih operatora

Razina		01.01.-30.06.2014. (kn/min)	01.07.-31.12.2014. (kn/min)	01.01.2015. (kn/min)
Regionalna	peak	0,0387	0,0223	0,0060
	off-peak	0,0193	0,0112	0,0030

Uvodno ističemo da je prijedlogom Odluke utvrđena samo troškovno orijentirana cijena završavanja (terminacije) poziva metodom LRIC pure za 2015. godinu, a da izračun troškovno orijentirane cijene po istom modelu za 2013. i 2014. godinu uopće nije prikazan pa je HAKOM odstupio od svoje prethodne prakse. U postupku određivanja troškovno određenih cijena za uslugu završavanja (terminacije) poziva u javne pokretne komunikacijske mreže dana 10. travnja 2013. godine Vijeće HAKOM-a donijelo je Odluku¹ kojom se određuju troškovi pružanja usluge završavanja (terminacije) poziva u javnu pokretnu komunikacijsku mrežu operatora Hrvatski Telekom d.d., Vipnet d.o.o. i Tele2 d.o.o. te generičkog operatora u kojoj je prikazan izračun cijena prema metodi LRIC pure i LRAIC+ za 2012., 2013., 2014. i 2015. godinu, a tek potom je provedena javna rasprava o prijedlogu odluke kojim se određuje model koji će se primijeniti za izračun cijena završavanja (terminacije) poziva. Međutim, u konačnoj Odluci² Vijeća HAKOM-a od 28. lipnja 2013. godine kojom su određeni troškovni modeli i troškovi pružanja veleprodajnih usluga u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži HT-a nisu javno objavljeni izračuni troškovno usmjerenih cijena veleprodajnih usluga HT-a niti je u prijedlogu Odluke HAKOM prikazao izračun troškovno usmjerenih cijena za 2013. i 2014. godinu niti je dao obrazloženje zašto je tako postupio pa je zbog toga strankama u ovom postupku u znatnoj mjeri onemogućeno izjašnjavanje o svim činjenicama i okolnostima važnim za rješavanje ove upravne stvari.

¹ KLASA: UP/I-344-01/11-09/08, URBROJ: 376-11-13-60

² KLASA: UP/I-344-01/11-09/08, URBROJ: 376-11-13-65

Zbog toga Metronet traži da HAKOM objavi izračun troškovno orijentiranih cijena terminacije za 2013. i 2014. godinu te da odredi njihovu hitnu primjenu u odnosu na HT. Podsjećamo da je Odlukom³ Vijeća HAKOM-a od 29. veljače 2012. godine usvojena metodologija izrade primjene troškovnih modela za nepokretnu i pokretnu mrežu i univerzalnu uslugu. U poglavlju 8.3 Provjera ispravnosti modela HAKOM zaključuje:

"HAKOM predviđa da će biti nužna obostrana komunikacija s operatorima prilikom izrade, predstavljanja i provjere ispravnosti navedenih modela. HAKOM planira razviti potpuno transparentne i realistične modele i zbog toga je uključenost operatora od ključne važnosti."

U obrazloženju prijedloga Odluke HAKOM obrazlaže da je troškovno orijentirana cijena terminacije poziva u mrežu HT-a određena na temelju troškova NGN mreže, bez uključivanja ikakvih troškova koji bi se odnosili na PSTN mrežu, s obzirom da se prelaskom na arhitekturu mreže nove generacije troškovi vezani uz govorne usluge značajno smanjuju. Međutim, HAKOM drži da tijekom procesa migracije s postojeće arhitekture na novu arhitekturu mreže HT ima trošak vezan za rad obje mreže te da je stoga opravdano odgoditi primjenu troškovno orijentiranih cijena do 1. siječnja 2015. godine. Činjenica da je HT krenuo s gašenjem PSTN mreže i gradnjom NGN mreže povezana je isključivo s činjenicom da HT svojim korisnicima želi ponuditi usluge nove generacije te bitno smanjiti troškove održavanja postojeće PSTN mreže. Podsjećamo da su alternativni operatori od početka svog poslovanja gradili mreže nove generacije te da su imali značajna ulaganja u tehnologiju zbog povezivanja s PSTN mrežom HT-a koji tada nije bio spreman ulagati u nove tehnologije. Alternativni operatori još uvijek nisu ostvarili povrat na navedena ulaganja pa će ta ulaganja postati mrtvi kapital, a istovremeno će zbog HT-ove migracije na NGN mreže morati ponovo ulagati u povezivanje s novom arhitekturom mreže HT-a. Dodatno, za cijelo to vrijeme alternativni operatori subvencionirali su HT jer izračun troškovno orijentirane cijene terminacije prema BU-LRIC modelu ukazuje da je ta cijena višestruko manja od trenutne cijene, što znači da je cijena terminacije u mrežu HT-a u prethodnim godinama omogućavala HT-u ne samo povrat troškova vezanih za tu uslugu nego i ostvarivanje izvanredne dobiti.

Ukazujemo i na mišljenje⁴ Europske komisije i BEREC-a u postupku koji je Europska komisija pokrenula u skladu s odredbom članka 7. Direktive 2002/21/EZ (Okvirna direktiva) protiv odluke njemačkog regulatora BNetzA u određivanju cijene terminacije u nepokretnu mrežu. Komisija i BEREC ističu da hibridni PSTN/NGN model koji je njemački regulator uzeo u obzir pri određivanju cijena može biti prihvatljiv, ali da pritom izračun troškova za obje tehnologije mora biti zasnovan na BU-LRIC modelu. Zbog toga držimo da je ovakav prijedlog Odluke neusklađen s Commission Recommendation on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU (2009/396/EC); (dalje u tekstu: Preporuka ili Termination Rates Recommendation) i s praksom i mišljenjima Komisije i BEREC-a, kao i ostalih nacionalnih regulatora jer omogućava vrlo dugačak glide-path u primjeni troškovno orijentirane cijene (cijelu 2013. i 2014. godinu) te uzima u obzir naknadu troškova HT-u vezanih za PSTN mrežu, bez detaljnog obrazloženja koliki je udio troška istovremenog rada obje mreže te kako taj isti trošak utječe na odgodu primjene cijene terminacije izračunate BU-LRIC metodom.

Visina i trajanje asimetrije za cijene terminacije poziva u mreže alternativnih operatora treba se odrediti izračunom ukupnih investicija alternativnih operatora i potrebe novih ulaganja zbog povezivanja s HT-ovom novom NGN mrežom. Stoga trajanje asimetrije (glide path za alternativne operatore) treba uskladiti s trajanjem zamjene PSTN centrala HT-a novom NGN mrežom budući da dodatne investicije alternativnih operatora prate gašenje navedenih centrala. Kako nam je u dosadašnjim postupcima prelaska na IMS tehnologiju prezentiran plan HT-a da završi s navedenom migracijom do kraja 2015. godine, predlažemo glide path do 1. siječnja 2016. godine kada će se alternativnim operatorima odrediti primjena cijena prema BU-LRIC pure modelu.

S obzirom da je stupanjem na snagu Odluke⁵ Vijeća HAKOM-a od 28. svibnja 2013. godine donesene u postupku analize Tržišta 3 regulirana cijena za uslugu terminacije poziva predanih iz mreža operatora iz država Europske unije, neovisno o mreži u kojoj je poziv započeo, a da je prema Odluci⁶ Vijeća HAKOM-a od 10. lipnja 2013. godine u postupku analize tržišta završavanja poziva u određenu javnu pokretnu komunikacijsku mrežu operatorima pokretnih mreža određen "glide-path" u primjeni cijena terminacije za pozive predane iz mreže EU

³ KLASA: UP/I-344-01/11-09/08; URBROJ: 376-11-12-13

⁴ BEREC opinion on Phase II investigation pursuant to Article 7a of Directive 2002/21/EC as amended by Directive 2009/140/EC: Case DE/2013/1460 Call termination on individual public telephone networks provided at a fixed location (market 3) in Germany

⁵ KLASA: UP/I-344-01/12-03/07; URBROJ: 376-11-13-14

⁶ KLASA: UP/I-344-01/12-03/07; URBROJ: 376-11-13-16

operatora, držimo da je opravdano alternativnim operatorima nepokretnih mreža omogućiti "glide-path" u primjeni cijena terminacije koje se odnose ne samo na nacionalne nego i na pozive predane iz mreže EU operatora.

Slijedom svega navedenog, tražimo da se cijena terminacije poziva u nepokretne javne komunikacijske mreže odredi na sljedeći način:

- 1) bez odgode primijeniti cijenu terminacije poziva u mrežu HT-a određenu prema modelu BU-LRIC pure
- 2) cijenu terminacije poziva u mreže alternativnih operatora odrediti asimetrično u odnosu na cijenu terminacije poziva u mrežu HT-a, a primjenu troškovno orijentirane cijene terminacije poziva odgoditi do 1. siječnja 2016. godine

b) Cijena započinjanja (originacije) poziva u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži HT-a

Točkom IV. i V. prijedloga Odluke određuju se cijene započinjanja (originacije) poziva u javnoj nepokretnoj komunikacijskoj mreži HT-a na temelju troškovnog modela "odozdo prema gore" primjenjujući LRAIC+ pristup (dalje u tekstu: LRAIC+) kako slijedi:

Razina		01.01.-30.06.2014. (kn/min)	01.07.-31.12.2014. (kn/min)	01.01.2015. (kn/min)
Lokalna	peak	0,0316	0,0232	0,0148
	off-peak	0,0158	0,0116	0,0074
Regionalna	peak	0,0436	0,0292	0,0148
	off-peak	0,0218	0,0146	0,0074
Nacionalna	peak	0,0789	0,0469	0,0148
	off-peak	0,0395	0,0234	0,0074

U obrazloženju prijedloga Odluke navodi se da je HAKOM odredio cijenu započinjanja (originacije) poziva u iznosu od 0,0069 kn/min na temelju rezultata troškovnog modela za 2015. godinu za NGN mrežu HT-a, primjenom LRAIC+ modela, a s obzirom da LRIC pure pristup koji je primijenjen kod izračuna cijene terminacije ne omogućuje operatoru povrat svih troškova koji su vezani za pružanje te usluge (tj. zajedničkih i združenih troškova), HAKOM smatra opravdanim troškove koje HT ne može nadoknaditi iz cijene terminacije prebaciti na uslugu originacije poziva te je stoga navedenu cijenu originacije od 0,0069 kn/min uvećao za dodatnih 0,0053 kn/minuta, tj. konačna cijena originacije u mreži HT-a iznosi 0,0122 kn/min, a ista će se početi primjenjivati od 1. siječnja 2015. godine.

Ističemo da su sama primjena LRAIC+ modela i uvećanje cijene originacije za dodatnih 0,0053 kn/min oprečni argumenti kojima se obrazlaže uvećanje cijene originacije. Metoda LRAIC+ već sama po sebi uzima u obzir troškove koje metoda LRIC pure ne uzima u obzir (pored specifičnih troškova za pojedinu uslugu uključuje i zajedničke i združene troškove i dodatak za pokrivanje dijela troškova koji se ne mogu pripisati uslugama tj. opće troškove) te na taj način osigurava potpuni povrat troškova operatora pa bi dodavanje iznosa od 0,0053 kn/min bilo dvostruko uračunavanje istog troška u troškovno usmjereni model izračuna cijena. Pored toga, potpuno je nejasno na temelju kojeg izračuna je HAKOM došao do iznosa 0,0053 kn/min, primjenom koje metode i kojeg dijela troška kojeg HT nije po mišljenju HAKOM-a mogao nadoknaditi kroz cijenu terminacije.

Dodatno, ukazujemo da je HAKOM u obrazloženju odgode primjene cijene terminacije izračunate prema BU-LRIC pure modelu naveo da je odredio glide path u primjeni cijene terminacije HT-a upravo kako bi se u prijelaznom razdoblju HT-u omogućilo da nadoknadi trošak vezan za istovremeni rad obje mreže (PSTN i NGN) te je stoga potpuno neosnovano ponovno dodatno omogućavati povrat troškova HT-u i kroz cijenu terminacije i kroz cijenu originacije.

Slijedom navedenog, s obzirom da nema nikakvog obrazloženja zašto bi se dodatno uvećavala cijena originacije određena prema modelu LRAIC+ i zašto je pritom potrebno određivanje prijelaznog razdoblja (glide-path), tražimo da HAKOM objavi izračun troškovno orijentiranih cijena originacije za 2013. i 2014. godinu prema LRAIC+ modelu te da odredi njihovu trenutnu primjenu.

S poštovanjem,

Metronet telekomunikacije d.d.